

prima instanță: G. Bivol
instanța de apel: N. Budăi, A. Nogai, I. Muruianu
instanța de recurs: I. Sîrcu, G. Stratulat, I. Druță,
D. Mardari, T. Chișca-Doneva

dosar nr. 2rhc-16/17

Î N C H E I E R E

01 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Ion Druță
Dumitru Mardari
Tamara Chișca-Doneva

examinând cererea de revizuire depusă de către Societatea pe Acțiuni „Energoimpex”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Asgardan-Grup” împotriva Societății pe Acțiuni „Energoimpex” cu privire la rezilierea Acordului de activitate comună, încasarea datoriei și a venitului ratat,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 03 iunie 2015, prin care a fost admis recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Asgardan-Grup”, casată decizia Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2014 și hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 18 aprilie 2014 și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă :

La 28 noiembrie 2012, SRL „Asgardan-Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Energoimpex” cu privire la rezilierea Acordului de activitate comună din 14 octombrie 2010, încasarea datoriei și a venitului ratat (f. d. 2-5, vol. I).

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la data de 14 octombrie 2010, SRL „Asgardan-Grup” a încheiat cu SA „Energoimpex” un Acord de activitate comună, potrivit căruia, au convenit de a-și uni forțele și a urmări în comun scopuri economice în domeniul creșterii porcinelor, scopul denumit prin contract - Proiect.

Susține că pentru realizarea Acordului de activitate comună, SRL „Asgardan-Grup” i-a revenit obligația de organizare și realizare a Proiectului pe teritoriul fermei din satul Corlăteni, raionul Rîșcani, ce aparține pârâtului.

Potrivit pct. 2.2 al Acordului, reclamantului SRL „Asgardan-Grup” i-au fost atribuite obligațiile cu privire la: finanțarea totală a Proiectului; pregătirea pachetului de documente necesar pentru activitate; asigurarea imobilului și a ordinii; reprezentarea intereselor părților în realizarea proiectului în fața organelor de stat și de control din Republica Moldova; evidența contabilă și reprezentarea în fața organelor

fiscale; organizarea vânzărilor; procurarea porcinelor de 2 luni și creșterea lor; antrenarea specialiștilor și a lucrătorilor și plata lor.

Potrivit pct. 2.3 al Acordului, pârâtul în scopul realizării Acordului de activitate comună, s-a obligat să acorde în arendă complexul fermei situat în satul Corlăteni, raionul Rîșcani; procurarea porcinelor de 2 luni pentru a fi crescuți de către reclamant; procurarea la înțelegerea părților a materialelor de construcție; reparația încăperilor în care vor fi amplasate porcinele, cât și procurarea la înțelegerea comună a utilajului necesar.

Afirmă că SRL „Asgardan-Grup” și-a executat pe deplin obligațiile ce decurg din Acordul de activitate comună din 14 octombrie 2010, cu privire la organizarea și realizarea Proiectului (creșterea porcinelor) pe teritoriul Complexului fermei, a finanțat integral Proiectul, a pregătit pachetul de documente necesar, a procurat porcinele, a realizat creșterea și îngrășarea porcinelor, creșterea productivității, angajarea lucrătorilor, a specialiștilor în domeniul zootehnic, achitarea salariilor, procurarea hrăni și a.

La fel, invocă că a finanțat acest proiect, a investit sume enorme în realizarea proiectului, a procurat porcine, și depune și în prezent efort la creșterea lor.

Menționează că în prezent, pe teritoriul fermei se cresc circa 4000 de capete de porcine, procurate de către SRL „Asgardan-Grup” și tot dâșii procură hrana necesară pentru creșterea porcinelor, asigură asistența veterinară, angajează personal pentru creșterea și îngrijirea porcinelor, achită salariile acestora, iar pe parcursul executării Proiectului a organizat vânzarea animalelor, a încheiat contracte, a suportat cheltuieli de abatorizare, cât și alte cheltuieli necesare pentru buna întreținere și creștere a porcinelor.

Iar, pârâtul s-a obligat să dea în arendă imobilul unde vor fi crescute porcinele, în acest sens, la aceeași dată semnării Acordului de activitate comună -14 octombrie 2010, părțile au semnat Contractul de arendă a complexului fermei din satul Corlăteni, raionul Rîșcani.

Contractul de arendă a fost stabilit pe o perioadă de 24 luni, deci care expira la data de 14 octombrie 2012, însă părțile la data de 12 octombrie 2012, au încheiat Acord adițional, prin care au prelungit termenul contractului până la data de 30 noiembrie 2012.

Invocă că în temeiul pct. 3.3 a Contractului de arendă din 14 octombrie 2012, SRL „Asgardan-Grup” s-a obligat să folosească încăperile conform destinației și să păstreze imobilul în stare bună, să exercite deservirea tehnică, cât și să efectueze reparația.

Astfel, afirmă că pe lângă investițiile făcute în realizarea proiectului și întreținerea imobilului, ce au avut loc în baza Acordului de activitate comună, SRL „Asgardan-Grup” a întreținut imobilul și a contribuit la menținerea lui în stare bună și aducerea lui conform condițiilor tehnice pentru creșterea porcinelor, pentru care a suportat cheltuieli considerabile, pe când, rezilierea începând cu data de 30 noiembrie 2012 a Contractului de arendă a imobilului din satul Corlăteni, raionul Rîșcani, creează un prejudiciu material considerabil întreprinderii, deoarece, Contractul de arendă a fost încheiat în rezultatul încheierii Acordului de activitate comună din 14 octombrie 2012, și fiind o condiție esențială pentru executarea Acordului.

Relatează că o dată ce pârâtul nu dorește să prelungească Contractul de arendă, SRL „Asgardan-Grup” a fost nevoit să caute un alt imobil dotat cu utilaj special

creșterii porcinelor pentru a fi amplasate cele 4 000 capete de porcine, respectiv fiind nevoit să suporte cheltuieli suplimentare pentru arenda altui adăpost special pentru creșterea porcinelor, cheltuieli pentru transportarea porcinelor, transportarea hrănilor ș.a.

La fel, subliniază că pentru a schimba porcinele de la ferma din satul Corlăteni, la noul imobil arendat SRL „Asgardan-Grup” trebuie să investească din nou sume enorme de bani pentru pregătirea încăperilor, reutilizarea lor, construcția canalizațiilor, construcția unei fântâni arteziene pentru alimentarea cu apă a fermei, deoarece imobilul nou nu este alimentat direct cu apă, iar apa este foarte necesară pentru creșterea porcinelor.

În același timp, arenda altui imobil necesită din nou investirea în utilaj pentru a aduce adăpostul la standardul impus pentru activitatea dată, cât și, pentru păstrarea hrănilor sunt necesare depozite speciale, încăperi de care nu dispune imobilul nou arendat.

Pentru considerentele menționate, indică că SRL „Asgardan-Grup”, înregistrează un prejudiciu material în formă de venit ratat creat prin blocarea activității fermei, și care solicită să fie încasat din contul pârâtului, susținând în acest sens că venitul ratat este acel venit care ar fi fost posibil în condițiile unui comportament normal din partea pârâtului în împrejurări când s-ar fi executat contractul. Iar neexecutarea obligației de acordare în arendă a imobilului, a dus la pierderea beneficiului pe care l-ar fi putut obține în circuitul normal de funcționare al fermei.

De asemenea, remarcă că pârâtul a avut de beneficiat în urma acestui proces, deoarece cu ajutorul său au fost făcute contribuții pentru aducerea fermei în conformitate cu standardele impuse pentru astfel de activitate, și după reutilizarea, și toate îmbunătățirile aduse la acest imobil pârâtul reziliază intenționat acest contract.

Cu toate că, Acordul de activitate comună a fost încheiat pe un termen de 24 luni, și se consideră prelungit automat pe o perioadă de un an, dacă nici una din părți nu aduce la cunoștință despre ieșirea din Proiect cu 150 zile până la data expirării termenului Acordului.

Mai invocă că pârâtul nu a înaintat în scris în termenul prevăzut în pct. 7.8 al Acordului, despre intenția de a se retrage din societatea civilă, ceea ce atestă că Acordul de activitate comună a fost prelungit automat încă pe o perioadă de un an. Însă, ținând cont de faptul că pârâtul a reziliat Contractul de arendă, care este o condiție esențială pentru executarea Acordului de activitate comună, consideră imposibilă continuarea activității comune împreună cu SA „Energoimpex”.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 512, art. 513, art. 1339, art. 1342, art. 1346, art. 1352 Cod civil.

Solicită rezilierea Acordului de activitate comună din 14 octombrie 2010, încasarea din contul SA „Energoimpex” în beneficiul SRL „Asgardan-Grup” a datoriei și a veniturilor ratate în mărime de 12 milioane lei și a cheltuielilor de judecată. Totodată, a solicitat încasarea a taxei de stat în beneficiul statului din contul SA „Energoimpex”, din motiv că SRL „Asgardan-Grup” este o societate a invalizilor și este scutită de la plata taxei de stat.

În cadrul dezbaterilor judiciare SRL „Asgardan-Grup” a depus o cerere de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat rezilierea Acordului de activitate comună din 14 octombrie 2010 și încasarea din contul SA „Energoimpex” în beneficiul

SRL „Asgardan-Grup” a datoriei și a venitului ratat în mărime de 16 374 524 lei și a cheltuielilor de judecată (f. d. 6-12, vol. III).

În motivarea cererii de concretizare a cerințelor a invocat că în urma analizei situațiilor financiare generate de proiectul comun s-a stabilit că în anul 2010 au fost obținute pierderi în sumă de 400 553,84 lei, care au fost compensate de profitul obținut de societatea „Asgardan-Grup” pe alte direcții de activitate, ceea ce este contrar prevederilor punctului 5.3 al Acordului de societate civilă.

Iar, în anul 2011 a fost un an crucial în realizarea proiectului comun inițiat pe motiv că așteptările de la partenerul de afaceri și anume SA „Energoimpex” s-au soldat cu zero, angajamentele asumate nu au fost realizate nici în acest an și nici în perioada anului 2010 și 10 luni ale anului 2013.

În condițiile date, invocă că partenerul de afaceri a fost impus de a lua decizii foarte importante ca proiectul comun să nu aibă un impact fatal pentru societate în ansamblu, astfel, pe parcursul anului de gestiune 2011, societatea „Asgardan-Grup” a inițiat acțiuni concrete pentru realizarea proiectului dat și anume a căutat furnizori pe piața locală, cât și cea din străinătate pentru procurarea porcilor, semnarea de contracte la nivel local pentru asigurarea cu hrană și strictul necesar pentru creșterea lor. A întreprins măsuri de asigurare ce țin de comercializarea porcinelor și colaborarea cu clienții strategici care au fost interesați în procurarea acestora la un preț atractiv.

În perioada dată, ca alternativă de a evita impactul asupra societății pe motiv că proiectul investițional încă nu putea fi realizat, susține că a semnat un contract de prestarea serviciilor de creștere a porcinelor cu societatea SRL „Abrug-Service” la 01 decembrie 2010 și care a luat amploare în anul 2011 prin prestarea serviciilor de creștere a porcilor și anume la data de 31 ianuarie 2011, prin documentul confirmativ factura fiscală CN 0321218, societatea a prestat servicii de creștere a porcilor în sumă totală de 462 117,60 lei, care urma să acopere cheltuielile constante a societății plata de arendă, achitarea salariilor, procurarea hrănilor și medicamentelor, întreținerea încăperilor într-o stare bună, și alte cheltuieli strict necesare, fiind astfel, posibilă realizarea unor venituri, care urmau să compenseze totalitatea de cheltuieli.

La fel, invocă că în anul 2011 din prestarea serviciilor de creștere a porcilor au fost realizate venituri în sumă totală de 8 878 549,55 lei, fără de care nu era posibil desfășurarea procesului de producție și acoperirea cheltuielilor.

Analizând situația financiară la data de 31 decembrie 2011, în baza Raportului de profit și pierderi, susține că SRL „Asgardan-Grup” a obținut un profit net din activitățile desfășurate în sumă totală de 1 755 284 lei, care este pe deplin meritul colectivului de muncă a entității, la care nu poate pretinde partenerul de afaceri SA „Energoimpex”, prin faptul că nu a avut nici o contribuție la obținerea rezultatelor date.

Cu referire la anul de gestiune 2012, menționează că societatea a lansat cu succes o multitudine de activități orientate spre realizarea proiectului pentru a putea înregistra profituri și de a avea posibilitate de a reinvesti în această direcție.

Având experiența anului precedent conducerea societății a continuat căutarea alternativelor de conlucrare cu furnizorii de porcine la prețuri mai atractive și cu condiții de creditare mai avantajoase și care le-au reușit prin semnarea de noi contracte.

La fel, a fost efectuată implementarea noilor tehnologii de creștere a porcinelor, care era una din întrebările primordiale, și care a fost realizată prin efectuarea

lucrărilor de modernizare, reutilare și reparații a halelor din complexul ferma de porci Corlăteni, fapt confirmat prin factura fiscală emisă de SRL „Abrug-Service” nr. FB3061121 din 30 noiembrie 2012 și Proceselor-verbale nr. 1 și nr. 2.

La etapa studiului aferente situației financiare la data de 31 decembrie 2012 în baza Raportului de profit și pierderi, invocă că SRL „Asgardan-Grup” a obținut un profit net din activitățile desfășurate în sumă totală de 8 378 470 lei, care iarăși a fost generat de implicarea doar a unei părți.

Cu referire la perioada cuprinsă de timp 01 ianuarie 2013-01 noiembrie 2013, observă aceleași acțiuni din partea sa - implementarea de noi tehnologii, popularea fermei cu porci la potențialul ce permit sursele financiare, investiții directe în modernizarea halelor, cucerirea pieței locale prin producția proprie și obținerea unor rezultate financiare pozitive, respectiv, la data studiului consideră că se poate remarca faptul că procesul de producție (creșterii porcinilor) a ajuns la cota de 60 % din potențialul efectiv al fermei de porci, însă aceasta a fost posibil doar creditelor marfare primite de la furnizorii străini și celor locali.

În acest context mai invocă că pe parcursul anului 2013 au fost efectuate lucrări de reparație a unei hale destinate populării porcilor de elită care urmează a fi populat cu porci până la finele anului 2013, colector de deversare și evacuare a dejecțiilor rezidurilor și finalizarea abatorului cu investirea resurselor financiare de circa 1,45 mln. lei.

În concluzie remarcă că SRL „Asgardan-Grup” a făcut investiții în proiectul dat doar pe cont propriu fapt confirmat și prin documentele prezentate la dosar, pe când SA „Energoimpex” nu și-a onorat obligațiile asumate de Acordul de societate civilă și nu au participat cu nici un aport la dezvoltarea proiectului comun.

Mai menționează că din inacțiunea SA „Energoimpex” în proiectul dat a dus la ratarea profiturilor prognozate în business plan în sumă totală de 10 252 279 lei, anii de calcul fiind 2010-2013.

Iar prin atragerea partenerului SRL „Asgardan-Grup”, pârâtul a beneficiat de lucrările de reparații și modernizarea a imobilelor predate în locațiune din contul surselor financiare ale SRL „Asgardan-Grup” în sumă totală de 4 672 245,57 lei, lucrări efectuate în anul 2012 și circa 1,45 mln. lei lucrări în derulare, nefinisate în anul 2013.

Tot în această perioadă, invocă că SA „Energoimpex” a încasat mijloace bănești din darea în locațiune a imobilelor în sumă totală de 756 718,23 lei.

Cu referire la activitățile desfășurate de SRL „Asgardan-Grup” în perioada relațiilor de parteneriat cu SA „Energoimpex”, în care cea din urmă nu a avut nici un aport, menționează că rezultatele financiare obținute în anii 2010, 2011, 2012 și 10 luni ale anului 2013 sunt meritul colectivului de muncă a societății „Asgardan-Grup”.

În situația creată, consideră că pârâtul trebuie și este obligat să participe proporțional la pierderile societății.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 18 aprilie 2014, acțiunea a fost admisă parțial și reziliat acordul de societate civilă din 14 octombrie 2010 încheiat între SRL „Asgardan-Grup” și SA „Energoimpex”, încasat de la SA „Energoimpex” în beneficiul SRL „Asgardan-Grup”, suma de 10 252 279 lei cu titlu de venit ratat și suma de 4 672 245,57 lei cu titlu de cheltuieli pentru executarea lucrărilor de îmbunătățire a imobilului pentru anul 2012. Totodată, s-a încasat de la SA

„Energoimpex” taxa de stat în mărime de 50 000 lei. În rest acțiunea a fost respinsă (f. d. 184-209, vol. III).

Prin aceiași hotărâre a fost anulată încheierea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 08 aprilie 2014 privind aplicarea măsurilor de asigurare, iar în scopul asigurării executării hotărârii a fost aplicat sechestru pe bunurile mobile și imobile ale SA „Energoimpex” în limita pretențiilor admise în mărime de 14 924 524,57 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2014, a fost respins apelul declarat de SRL „Asgardan-Grup” și admis apelul declarat de SA „Energoimpex”, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. Totodată, a fost încasat de la SRL „Asgardan-Grup” în beneficiul SA „Energoimpex” suma de 37 500 lei în contul compensării cheltuielilor cu titlu de taxă de stat achitată în apel (f. d. 27-49, vol. IV).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 03 iunie 2015, a fost admis recursul declarat de SRL „Asgardan-Grup”, casată integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă parțial. A fost reziliat Acordul de societate civilă din 14 octombrie 2010 încheiat între SRL „Asgardan-Grup” și SA „Energoimpex” și încasat din contul SA „Energoimpex” în beneficiul SRL „Asgardan-Grup”, cu titlu de cheltuieli pentru executarea în anul 2012 a lucrărilor de reparație și modernizarea a imobilelor predate în locațiune în mărime de 4 672 245, 57 lei și pentru lucrările efectuate și nefinisate în anul 2013 în mărime de 1 450 000 lei. Totodată, a fost încasat din contul SA „Energoimpex” în beneficiul SRL „Asgardan-Grup” cheltuieli de judecată suportate pentru achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel în mărime de 32 000 lei și în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 50 000 lei (f. d. 103-120, vol. IV).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 30 septembrie 2015, a fost respinsă cererea SA „Energoimpex” cu privire la explicarea dispozitivului deciziei Curții Supreme de Justiție din 03 iunie 2015 (f. d. 139-142, vol. IV).

La 07 august 2015 SA „Energoimpex” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, solicitând admiterea acesteia casarea deciziei instanței de recurs cu rejudecarea pricinii în instanța de recurs (f. d. 144-148, vol. IV).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 25 noiembrie 2015, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către SA „Energoimpex” împotriva deciziei Curții Supreme de Justiții din 03 iunie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a SRL „Asgardan-Grup” împotriva SA „Energoimpex” cu privire la rezilierea Acordului de activitate comună, încasarea datoriei și a venitului ratat (f. d. 194-204, vol. IV).

La 09 august 2016, SRL „Comexfin” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs solicitând admiterea cererii, casarea deciziei instanței de recurs cu rejudecarea pricinii în recurs și dispunerea respingerii recursului declarat de SRL „Asgardan-Grup” împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 20 noiembrie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a SRL „Asgardan-Grup” împotriva SA „Energoimpex” cu privire la rezilierea Acordului de activitate comună, încasarea datoriei și a venitului ratat (f. d. 215-218, vol. IV).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 25 ianuarie 2017, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către SRL „Comexfin” (f.d. 288-297 Vol.I).

La 12 ianuarie 2017, SA „Energoimpex” a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiției din 03 iunie 2015, prin care a solicitat admiterea cererii, casarea deciziei instanței de recurs din 03 iunie 2015, rejudecarea pricinii în ordine de recurs cu dispunerea respingerii recursului declarat de SRL „Asgardan-Grup”.

Drept temei al cererii de revizuire a invocat prevederile art. 449 lit. b) și lit. e) CPC, menționând că recent Curtea de Apel Bălți examinând apelul declarat de către SRL „Asgardan-Grup” împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani din 13 ianuarie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către SA „Energoimpex” împotriva SRL „Asgardan-Grup” cu privire la evacuarea arendașului și încasarea prejudiciului material și la cererea reconvențională înaintată de SRL „Asgardan-Grup” împotriva SA „Energoimpex” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, prin care acțiunea inițială a fost admisă integral, iar acțiunea reconvențională a fost respinsă, prin decizia irevocabilă din 13 octombrie 2016 nr.2ac-7/16 a dispus admiterea apelului declarat de către SA „Asgardan-Grup” și casarea integrală a hotărârii judecătoriei Rîșcani din 13 ianuarie 2015, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, decizia nefiind susceptibilă căilor de atac.

Prin urmare, consideră că SRL „Asgardan-Grup” începând din 14 octombrie 2010 până în prezent, anul 2017, pe parcursul a 6,5 ani de zile se află pe teritoriul fermei de porcine din satul Corlăteni raionul Rîșcani, posedă de toate bunurile imobile primite în locațiune inclusiv și de pretinsele îmbunătățiri aduse bunurilor în anul 2012 și 2013, iar temeiul în baza căruia s-a dispus încasarea din contul SA „Energoimpex” în beneficiul SRL „Asgardan-Grup” cu titlu de cheltuieli pentru executarea în anul 2012 a lucrărilor de reparație și modernizare a imobilelor predate în locațiune în mărime de 4 672 245,57 lei și pentru lucrările efectuate și nefinisate în anul 2013 în mărime de 1 450 000 lei, este unul inexistent.

Astfel, cu referire la prevederile art. 909 alin.(1) Cod civil, susține că SRL „Asgardan-Grup” nu dispune de dreptul de examinare a pretenției privind încasarea îmbunătățirilor, dat fiind că complexul fermei de porcine din satul Corlăteni raionul Rîșcani până în prezent nu a fost restituit societății „Energoimpex” SA.

La restituire, conform prevederilor art.909 alin. (2) locatarul SRL „Asgardan-Grup” are dreptul de separare a îmbunătățirilor efectuate fără permisiunea locatorului, acestea urmează a fi stabilite la momentul transmiterii bunului primit în locațiune, or până în prezent nu există vre-un act de transmitere a bunurilor de la SRL „Asgardan-Grup” către SA „Energoimpex” precum nu există nici o solicitare din partea locatarului SRL „Asgardan-Grup” cu privire la necesitatea efectuării îmbunătățirilor.

Mai invocă că deținerea în posesie a bunurilor primite în locațiune și obținerea fructelor, din octombrie 2010 până în ianuarie 2017, de către SRL „Asgardan-Grup” dar și compensarea îmbunătățirilor aduse bunului imobil, îmbunătățiri de care beneficiază SRL „Asgardan-Grup”, este o îmbogățire fără justă cauză.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În interpretarea corectă a prevederilor art. 449 lit. b) este de înțeles că circumstanțele sau faptele menționate, trebuiau să existe obiectiv până la pronunțarea hotărârii, iar revizuentul nu putea ști despre aceste circumstanțe anterior pronunțării hotărârii, revizuirea căreia se cere.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că motivele invocate în cererea de revizuire nu pot fi reținute ca circumstanțe sau fapte esențiale a pricinii, care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului anterior.

În conformitate cu art. 449 lit. e) revizuirea se declară în cazul în care s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere.

La elucidarea sensului corect al temeiului de la art. 449 lit. e) Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ indică faptul că, în cazul în care s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere, este important ca actul de dispoziție în cauză să devină irevocabil și ca acest act să fi stat la baza emiterii hotărârii supuse revizuirii.

Nu este suficient ca aceste acte judecătorești, care au fost anulate, să fie prezente pur și simplu în dosar, ci să se regăsească în motivarea acestuia sau să fi fost luat în considerare de instanța de judecată în temeiul art.123 CPC. Simplul fapt că cineva a anexat o hotărâre judecătorească, fie ea și irevocabilă, nu înseamnă neapărat că instanța a ținut cont de ea, atunci când a pronunțat o hotărâre judecătorească irevocabilă.

Astfel, la caz revizuentul invocă precum că prin decizia Curții de Apel Bălți din 13 octombrie 2016 a fost anulată hotărârea Judecătoriei Rîșcani din 13 ianuarie 2015, emisă în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SA „Energoinpex” împotriva SRL „Asgardan-Grup” cu privire la evacuarea arendașului și încasarea prejudiciului material și la cererea reconvențională înaintată de SRL „Asgardan-Grup” împotriva SA „Energoinpex” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, prin care acțiunea inițială a fost admisă integral, iar acțiunea reconvențională a fost respinsă.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide însă că decizia Curții de Apel Bălți din 13 octombrie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de către SRL „Asgardan-Grup”, casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani din 13 ianuarie 2015 și restituită pricina spre rejudecare, conform competenței, la Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, nu poate constitui temei de revizuire în sensul invocat, deoarece acest act de dispoziție, care nici nu este unul irevocabil, nu a stat la baza emiterii hotărârii supuse revizuirii și nu a fost luat în considerare de instanță de judecată în temeiul art. 123 alin.(2) CPC.

Prin urmare, anularea hotărârii Judecătoriei Rîșcani din 13 ianuarie 2015 și restituirea pricinii la rejudecare nu constituie un temei care ar afecta esențial fondul cauzei examinate.

În acest context, Colegiul constată că prin revizuirea în sensul declarat se pretinde nu corectarea erorilor judiciare și omisiunilor justiției, dar anularea unei hotărâri irevocabile, fapt care direct contravine atât dispozițiilor legii naționale, cât și celor internaționale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție evidențiază că procedura de revizuire prevăzută de art. art. 449-453 CPC servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, între altele, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța de referință *Brumărescu c. României*, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

Aceeași regulă a fost reiterată de Curtea de la Strasbourg în speța *Roșca c. Moldovei*, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6 paragraf 1 din Convenție, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunță preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul lucrului judecat, care constituie principiul executării hotărârilor definitive.

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare.

În această ordine de idei, având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de revizuire reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depuse de revizientul SA „Energoimpex”, în lipsa unor temeiuri legale, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil garantate de art. 6 paragraf 1 din CEDO.

Din considerentele menționate și având în vedere că motivele invocate de către revizient sunt în contradicție cu prevederile art. 449 CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de către SA „Energoimpex” ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Societatea pe Acțiuni „Energoimpex”, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 03 iunie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Asgardan-Grup” împotriva Societății pe Acțiuni „Energoimpex” cu privire la rezilierea Acordului de activitate comună, încasarea datoriei și a venitului ratat.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță

Dumitru Mardari

Tamara Chișca-Doneva